

HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENTET
Krisestab HOD
Postboks 8011 Dep
0030 OSLO

Deres ref.: Covid-19 oppdrag 575
Vår ref.: 21/49887-2
Saksbehandler: Sandra Knudsen
Dato: 08.12.2021

Helsedirektoratets svar på Covid-19 oppdrag 575 fra HOD - Oppdatert anslag på utgifter til drift av teststasjoner på grensen

Vedlagt finnes svar på dette oppdraget.

OPPSUMMERING

- Helsedirektoratet anbefaler at det bevilges 290 mill. kroner til teststasjoner ved grenseoverganger for første halvår 2022 dersom midlene tildeles på post med stikkord "overslagsbevilgning", eller 319 mill. kroner dersom ordinær bevilgning videreføres.
- Helsedirektoratet anbefaler at midlene bevilges tilskuddsordningen på post med stikkord "overslagsbevilgning" (åpen budsjette ramme) for å muliggjøre ev. overskridelser ved uforutsatte hendelser og gjøre prosessen enklere for tilskuddsforvalter, samt sikre statlig garanti for fortløpende dekning av utgifter for tilskuddsmottaker.

Kontaktperson for denne besvarelsen er Martin Wikören Mogstad.

Vennlig hilsen

Johan Georg Røstad Torgersen e.f.
direktør

Martin Wikören Mogstad
rådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk

Kopi:
FOLKEHELSEINSTITUTTET, Utbrudd Utbrudd

Helsedirektoratet

Seksjon styring og forvaltning
Sandra Knudsen

Postboks 220 Skøyen, 0213 OSLO • Besøksadresse: Vitaminveien 4, Oslo • Tlf.: (+47) 47 47 20 20
Org.nr.: 983 544 622 • postmottak@helsedir.no • www.helsedirektoratet.no

Svar på covid-19 oppdrag fra HOD 575 – Oppdatert anslag på utgifter til drift av teststasjon på grensen

Oppsummering

- Helsedirektoratet anbefaler at det bevilges 290 mill. kroner til teststasjoner ved grenseoverganger for første halvår 2022 dersom midlene tildeles på post med stikkord "overslagsbevilgning", eller 319 mill. kroner dersom ordinær bevilgning videreføres.
- Helsedirektoratet anbefaler at midlene bevilges tilskuddsordningen på post med stikkord "overslagsbevilgning" (åpen budsjetttramme) for å muliggjøre ev. overskridelser ved uforutsatte hendelser og gjøre prosessen enklere for tilskuddsforvalter, samt sikre statlig garanti for fortløpende dekning av utgifter for tilskuddsmottaker.

Kontaktperson for denne besvarelsen er Martin Wikören Mogstad.

Oppdraget fra Helse- og omsorgsdepartementet

Helsedirektoratet skal gi et oppdatert anslag på kostnadene knyttet til videre drift av teststasjonene på flyplasser med utenlandstrafikk, Svinesund og Storskog, både knyttet til tilskuddsordningen og over folketrygden. Vi ber om at det for anslagene legges til grunn videre drift ut første halvår 2022.

- Frist 8. desember kl. 15:00.
- Kontaktperson i HOD: Øystein Gjeset Ellingsen

Vi ber om at kontaktperson i Helsedirektoratet fremgår i svaret.

Bakgrunn

I notat til departementet fra 1.oktober gav Helsedirektoratet et anslag om minimumsbehov for tilskudd, for teststasjoner ved grenseoverganger i 2022. Helsedirektoratet anslo at det var behov for minimum 100 millioner kroner i 2022 for å dekke allerede påløpte utgifter, samt beredskap for mulig reetablering av teststasjoner ved grenseoverganger. Utredningen ble tatt med utgangspunkt i overgang til fase 2 av normal hverdag med økt beredskap. Beløpet kom til ved en vurdering av hvilke teststasjoner som skulle fremdeles holde åpent, samt utbetalinger gjennom tilskuddsordningen foreløpig i 2021 og antatt vesentlig lavere bemanning ved teststasjonene.

I notat fra 8. november til HOD informerte Helsedirektoratet om at antakelsene for å komme frem til beløpet var feil (eks. antall reisende), men at man traff ok med de midlene man endte opp med.

Pandemiens utvikling er uforutsigbar. For å begrense importsmitten, ble kontrollkravene ved innreise skjerpet fra 3.desember med testplikt for alle som ankommer Norge, uavhengig av vaksinasjonsstatus. Hovedregelen er at alle reisende skal teste seg ved grenseovergangsstedet ved ankomst. Dette gjelder alle flyplasser med utenrikstrafikk, samt Storskog og Svinesund. Ved havn og vei kan kommunen selv velge om de vil ha teststasjon ved grensepassering (unntatt Storskog og Svinesund), eller henvise reisende til å teste seg ved offentlig teststasjon i kommunen eller ta en selvtest. Alle teststasjoner ved havn (unntatt Oslo havn Vippetangen for Oslo-Kiel-fergen) og mange teststasjoner ved vei har avvirket driften i månedsskifte oktober/november.

Helsedirektoratets vurdering

Forutsetninger

Gitt den korte fristen for oppdraget, er det benyttet en svært enkel metode basert på en forutsetning om at utgiftsnivået hittil i 2021 er representativt for utgiftsnivået i 2022.

Det gjøres ingen forutsetninger om endringer i reiseregler og trafikkdata. Engangskostnader/etableringskostnader er ikke skilt ut. Det betyr at utgifter påløpt hittil, kan ha med enkelte ikke-gjentakende kostnader (dvs. at estimatet for 2022 kan bli for høyt).

Vi antar imidlertid at etableringskostnadene i hovedsak påløp i 2020.

Beregninger - Trinn 1: Regnskap 2021 per 08.12.2021

Kommune	Hittil 2021	Antall mnd.	Månedlig, avrundet
Halden (Svinesund)	161 559 769	11	14 700 000
Ullensaker (Gardermoen)	135 727 960	11	12 300 000
Andre (20 kommuner)	170 453 600	8	21 300 000
Sum	467 741 329		

Halden- og Ullensaker kommune er inne med refusjonskrav desember 2020 og januar – oktober 2021. Siste refusjonskrav var på 18,0 mill. kroner for Halden (oktober) og 26,9 mill. kr for Ullensaker (september – oktober). 20 andre kommuner har sendt inn refusjonskrav, som i snitt dekker åtte måneder. 10 kommuner har ikke sendt inn refusjonskrav enda. Søknadsfrist er 15.12.2021, slik at det fortsatt kan komme inn enkelte refusjonskrav.

Beregninger - Trinn 2: Kostnadsestimat 2022

Kommune	Månedlig	Ant. mnd.	2. halvår 2022
Halden (Svinesund)	14 700 000	6	88 200 000
Ullensaker (Gardermoen)	12 300 000	6	73 800 000
Andre (ukjent antall kommuner)	21 300 000	6	127 800 000
Sum (overslagsbevilgning)			289 800 000
Budsjettreserve 10%			29 000 000
Sum			318 800 000

Merk at det blant "Andre kommuner" synes å være et etterslep slik at utgiften i 2022 kan bli høyere enn estimert. Det motvirkes av at antallet teststasjoner er i ferd med å reduseres.

Anbefaling om overslagsbevilgning

Vi anbefaler at midlene til ordningen "Tilskudd til teststasjoner ved grenseoverganger", dersom mulig, budsjetteres på en post med stikkordet "overslagsbevilgning" (åpen budsjettamme). Det vil forenkle arbeidet for tilskuddsforvalter, og gi tilskuddsmottaker sikkerhet for løpende utgiftsdekning. Kommunene må, på bakgrunn av statlig garanti, få innvilget sine søknader fortløpende og uten avkortning. Med lukket ramme risikerer tilskuddsforvalter dermed å gå tom for midler, slik at de som søkte sist må vente til nye budsjettmidler eventuelt kommer på plass. Med lukket ramme mener vi at det dessuten vil være nødvendig med budsjettreserve for å kompensere for denne usikkerheten.

Helsedirektoratets anbefalinger

Helsedirektoratet anbefaler at:

- Det bevilges 319 mill. kroner til tilskuddsordningen dersom tilskuddsordningen videreføres med fast budsjettamme.

- Det bevilges 290 mill. kroner til tilskuddsordningen dersom tilskuddsordningen videreføres med åpen budsjettramme.
- Midlene til tilskuddsordningen budsjetteres på post med stikkordet "overslagsbevilgning" (åpen budsjettramme) for å forenkle arbeidet for tilskuddsforvalter, samt gi tilskuddsmottaker sikkerhet for løpende utgiftsdekning. Kommunen har fått statlig garanti for utgiftene.